

O'zbek tili

5

N. Rasulov, D. Usmonova, Y. Hasanova

O‘zbek tili

5-sinf

Yangi nashr

Umumiy o‘rta ta‘lim maktablari
uchun darslik

O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta‘limi vazirligi
nashrga tavsiya etgan

MAKTABGACHA
VA MAKTAB TA'LIMI
VAZIRLIGI

Toshkent – 2024

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Rus maktablarga 5-sinf o'zbek tili darsligini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

**Maktablar
uchun
hujjatlar**

ADMIN
Zokirjon
90-530-68-66

ov uchun: **HUMO 9860230104973329**

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali vab-saytlarga
joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Mas'ul muharrir:

G. A. Asilova – Alisher Navoiy nomidagi ToshDO'TAU professori, pedagogika fanlari doktori.

Taqrizchilar:

- S. X. Muhamedova – Alisher Navoiy nomidagi ToshDO'TAU professori, filologiya fanlari doktori.
N. Sh. Rahimova – Qashqadaryo viloyati Qarshi shahridagi 1-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining o'zbek tili fani o'qituvchisi.
F. A. Rahmatova – Toshkent shahri Mirzo Ulug'bek tumanidagi 190-sonli umumiy o'rta ta'lim maktabining o'zbek tili fani o'qituvchisi.

Shartli belgilar

Og'zaki
bajaring

Yozma
bajaring

O'qing

Savollarga
javob bering

Tinglang

Tomosha
qiling

Diqqat
qiling

Yodda
tuting

Uyga
vazifa

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT MADHIYASI

Abdulla Oripov so'zi

Mutal Burhonov musiqasi

Serquyosh, hur o'lkam, elga baxt, najot,
Sen o'zing do'stlarga yo'ldosh, mehribon!
Yashnagay to abad ilm-u fan, ijod,
Shuhrating porlasin toki bor jahon!

NAQAROT:

Oltin bu vodiylar – jon O'zbekiston,
Ajdodlar mardona ruhi senga yor!
Ulug' xalq qudrati jo'sh urgan zamon,
Olamni mahliyo aylagan diyor!

Bag'ri keng o'zbekning o'chmas iymoni,
Erkin, yosh avlodlar senga zo'r qanot!
Istiqlol mash'ali, tinchlik posboni,
Haqsevar ona yurt, mangu bo'l obod!

NAQAROT:

Oltin bu vodiylar – jon O'zbekiston,
Ajdodlar mardona ruhi senga yor!
Ulug' xalq qudrati jo'sh urgan zamon,
Olamni mahliyo aylagan diyor!

Mo'jizalar yurti

“Yangi O‘zbekiston” bog‘i – O‘zbekistonning eng katta va eng go‘zal bog‘laridan biri. U mamlakatimiz istiqlolga erishganining 30 yilligi munosabati bilan barpo etilgan. Bog‘ning markazida Mustaqillik monumnti qad rostlagan. Bu majmua O‘zbekistonning 3 ming yillik tarixini, ajdodlarimizning buyuk ishlarini, O‘zbekistonning yangi qiyofasini o‘zida mujassam etgan.

1. O‘qing.

Umida: Akajon, “Yangi O‘zbekiston” bog‘i juda chiroyli va katta ekan-a?

Jasur: Ha, bu yer 104 gektar joyni egallagan.

Umida: Siz buni qayerdan bilasiz?

Jasur: Ustozimiz aytganlar.

Umida: Ustozingiz Humo qushi haqida ham so‘zlab berganlarmi?

Jasur: Ha, Humo qushi – ozodlik ramzi. U Mustaqillik monumntining yuqori qismiga o‘rnatilgan. Monumntning balandligi 60 metr.

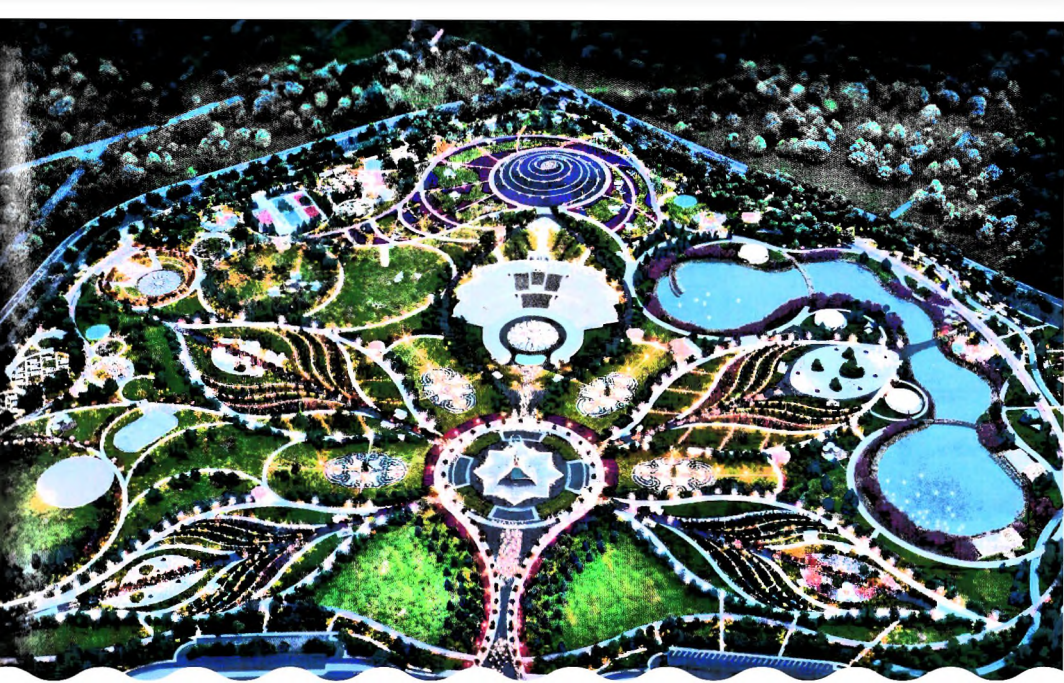
Umida: Akajon, meni o‘sha yerga olib boring.

Jasur: Albatta, boramiz. Sen u yerda ko‘p ma‘lumotlarni bilib olasan.

Umida: Qani, ketdik!

monumnt
Humo qushi
ozodlik

2. Savollarga javob bering.

1. "Yangi O'zbekiston" bog'i qachon barpo etilgan?
2. Bog' markazida qanday monument bor?
3. Humo qushi nimaning ramzi?
4. Siz "Yangi O'zbekiston" bog'iga borgan bo'lsangiz, u yerda nimalarni tomosha qilgansiz?

3. Gapiring. To'g'ri / noto'g'ri

1	Mustaqillik monumenti "Yangi O'zbekiston" bog'ida qad rostlagan.	*	*
2	"Yangi O'zbekiston" bog'i Namanganda joylashgan.	*	*
3	"Yangi O'zbekiston" bog'ining ko'rinishi do'ppini eslatadi.	*	*
4	Mustaqillik monumentining balandligi 20 qavatli bino bilan baravar.	*	*
5	Mustaqillik monumentida laylak tasvirlangan.	*	*

Davlat ramzlarini (bayroq va gerb) chizing. Ular haqida ma'lumot yozib keling.

Yosh kitobxon

Diqqat qiling! Kelasi zamon maqsad fe'li: -moqchi

	aytmoq+moqchi+...	Bo'lishsiz	So'roq	Bo'lishsiz-so'roq
Men	aytmoqchiman	aytmoqchi emasman	aytmoqchimanmi?	aytmoqchi emasmanmi?
Sen	aytmoqchisan	aytmoqchi emassan	aytmoqchimisan?	aytmoqchi emassisan?
U	aytmoqchi	aytmoqchi emas	aytmoqchimi?	aytmoqchi emasmi?
Biz	aytmoqchimiz	aytmoqchi emasmiz	aytmoqchimizmi?	aytmoqchi emasmizmi?
Siz	aytmoqchisiz	aytmoqchi emassiz	aytmoqchimisiz?	aytmoqchi emassimisiz?
Ular	aytmoqchilar	aytmoqchi emaslar	aytmoqchilarmi?	aytmoqchi emaslarimi?

1. Gaplarni namunadagidek davom ettiring.

Namuna: *Sen qaysi kasbni (tanlamoq) – Sen qaysi kasbni tanlamoqchisan?*

1. Sen qaysi kasbni (tanlamoq)?
2. Biz maktab hovlisidagi xazonlarni (to'plamoq).
3. Akmal Azizani Toshkent politexnika muzeyiga hech qachon (olib bormaslik).
4. Men xalqaro festivallarda (qatnashmoq).
5. O'quvchilar "Yosh kitobxon" tanlovida (ishtirok etmaslik)?
6. Siz O'tkir Hoshimovning "Dunyoning ishlari" asarini qachon (o'qimoq)?

2. O'qing.

Akmal: Aziza, qaysi kitobni o'qiyapsan?

Aziza: Anvar Obidjonning "Oltin yurakli avtobola" asarini o'qiyapman.

Akmal: Bu asar darslikda bor ekanmi?

Aziza: Yo'q. Men "Yosh kitobxon" tanlovida qatnashish uchun o'qiyapman.

Akmal: Men bunaqa tanlov haqida eshitmagan ekanman.

Aziza: Ustozimiz bizni undan xabardor qildi.

Akmal: Juda qiziq ekan. Menga ham tanlov haqida aytib ber.

Aziza: Kel, yaxshisi, o'zimiz internetdan o'qib olamiz.

Mundarija

I bo'lim

Mo'jizalar yurti.....	4
Yosh kitobxon.....	6
Katta maqsadlar.....	8
Hukmdor bolalar.....	10
Faqat g'alaba.....	12
Toshkent – televideniye vatani.....	15
Uch karra rekord sohibi.....	17
O'zbekistonlik alpinist.....	19
O'zbekistonlik.....	21
Qizlar akademiyasi.....	23
Respublika bolalar kutubxonasi.....	25
Markaziy Osiyoda yagona.....	27
Andijon polkasi.....	29
Changqovuz.....	31
Sangardak sharsharasi.....	33
Nefrit ko'li.....	35
Mador somsa.....	37
O'zbek bog'boni.....	40
Qurut.....	42
Adabiy o'qish: Abdulla Avloniy ijodi.....	44

II bo'lim

Kelajakda men.....	45
Vatanimga xizmat qilaman.....	47
Yosh turist.....	49
Yegan sari yeging kelar.....	51
Anvarning hikoyasi.....	53
Ilhomning orzusi.....	56
Qishloqda bir kun.....	58
Hamkasblar.....	61
Kalligrafiya.....	63
Esdalik daftari.....	66
Velosiped.....	68
Maktabimizda bayram.....	70
Dizayner bo'laman.....	73
Olamni ranglarda ko'raman.....	75
Aktyor bo'laman.....	78
Adabiy o'qish: Zahiriddin Muhammad Bobur ijodi.....	80

III bo'lim

Vaqtни boshqarish.....	82
Tezkor javob.....	85
Ishbilarmon Hasan.....	87
Tejamkorlik.....	89
Animatsion filmlar.....	91
Uyingiz qayerda?.....	93
Internet do'kon.....	95
Onlayn buyurtma.....	97
Himoya vositalari.....	99
Belgilar nima deydi?.....	101
Tug'ilgan kun.....	103
Jamoat joylarida.....	105
Jamoat transporti.....	107
Muzeyda.....	109
Bog'da.....	111
Maktabimiz oshxonasida.....	113
Kiyimlar.....	115
Kiyinish madaniyati.....	117
Kim nimani yaxshi ko'radi?.....	119
Ijtimoiy tarmoq odobi.....	121
Adabiy o'qish: Alisher Navoiy ijodi.....	123

IV bo'lim

Uyqu qanday paydo bo'ladi?.....	124
Fazogirlar kundaligi.....	126
Nimaga?.....	128
Gul o'stirganmisiz?.....	130
Tabiat hodisalari.....	133
Ranglar yettitami?.....	135
Ekskursiya – 1.....	137
Ekskursiya – 2.....	139
Boshqotirma nima?.....	141
Mevalarni nega quritamiz?.....	144
Dunyo tillari.....	146
Shifokor nega oq xalat kiyadi?.....	148
Ta'tilda.....	150
Adabiy o'qish: Kavsar Turdiyeva ijodi.....	152